

การประชุมเอเชีย-ยุโรป Asia-Europe Meeting (ASEM)

ความเป็นมา

“การประชุมเอเชีย-ยุโรป (Asia-Europe Meeting – ASEM) หรืออาเซม ริเริ่มโดยสิงคโปร์และฝรั่งเศส เพื่อเชื่อมโยงเอเชียและยุโรปเข้าด้วยกัน โดยไทยมีบทบาทสำคัญในการผลักดันการก่อตั้งกรอบความร่วมมือเอเชีย-ยุโรปได้สำเร็จ และเป็นเจ้าภาพการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรปครั้งแรก (ASEM 1) เมื่อวันที่ 1-2 มีนาคม 2539 ที่กรุงเทพฯ

อาเซมมีวัตถุประสงค์เพื่อกระชับความสัมพันธ์ ขยายความร่วมมือ และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างเอเชียและยุโรป โดยมีความร่วมมือครอบคลุมใน 3 เสาหลัก (Pillar) ได้แก่ (1) การเมือง (Political) (2) เศรษฐกิจ (Economic) และ (3) สังคม วัฒนธรรม และการศึกษา (Social, Cultural, and Education)

ปัจจุบันอาเซมมีสมาชิก 51 ประเทศ และ 2 องค์การ รวมเป็น 53 ราย ดังนี้

- ประเทศยุโรป 30 ประเทศ ได้แก่ สมาชิกสหภาพยุโรป 28 ประเทศ สวิตเซอร์แลนด์ และนอร์เวย์
 - ประเทศเอเชีย 21 ประเทศ ได้แก่ กลุ่มอาเซียน 10 ประเทศ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มองโกเลีย อินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ รัสเซีย และคาซัคสถาน
 - องค์การระดับภูมิภาค 2 องค์การ ได้แก่ สหภาพยุโรป (EU) และสำนักเลขาธิการอาเซียน
- อาเซมมีสัดส่วนประชากรรวมประมาณร้อยละ 60 ของประชากรโลก มีมูลค่า GDP รวมประมาณร้อยละ 60 ของ GDP โลก และมีมูลค่าการค้ารวมมากกว่าร้อยละ 60 ของการค้าทั่วโลก

การดำเนินการภายใต้กรอบอาเซมจะยึดหลักความสมัครใจของประเทศสมาชิก และมีลักษณะไม่เป็นทางการ อาเซมมิได้มีสถานะเป็นองค์การระหว่างประเทศและไม่มีสำนักเลขาธิการ

กลไกการทำงาน อาเซมประกอบด้วยการประชุมในระดับต่าง ๆ ดังนี้

1. การประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป (ASEM Summit) เป็นเวทีการหารือในระดับผู้นำของสมาชิก อาเซมมีกำหนดจัดขึ้นทุก 2 ปี โดยสลับกับการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศเอเชีย-ยุโรป และมีฝ่ายเอเชียและฝ่ายยุโรปผลักดันกันเป็นเจ้าภาพ
2. การประชุมรัฐมนตรีเอเชีย-ยุโรปในสาขาต่าง ๆ ได้แก่ การต่างประเทศ การคลัง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การศึกษา แรงงานและการจ้างงาน สิ่งแวดล้อม และคมนาคม เพื่อส่งเสริมความร่วมมือเฉพาะด้าน
3. การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส เป็นกลไกหลักในการเตรียมการประชุมทั้งในระดับรัฐมนตรีและระดับผู้นำ
4. การประชุมระดับสูงอื่น ๆ อาทิ การประชุมผู้นำเมืองเอเชีย-ยุโรป และการประชุมในลักษณะวิชาการในระดับผู้เชี่ยวชาญซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง

การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซม (ASEM Finance Ministers' Meeting: ASEM FinMM) จะจัดขึ้น 2 ปีครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ

และการเงินของภูมิภาคเอเชียและยุโรป รวมทั้งสนับสนุนความร่วมมือด้านการเงินการคลังของทั้ง 2 ภูมิภาค และหารือในประเด็นที่สำคัญต่าง ๆ เช่น การปราบปราม การฟอกเงินและอาชญากรรมทางการเงิน การปรับโครงสร้างระบบการเงิน การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น

ล่าสุด สาธารณรัฐบัลแกเรียเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2561 ณ กรุงโซเฟีย สาธารณรัฐบัลแกเรีย โดยได้หารือเกี่ยวกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจ ภาษีกับการเข้าสู่เศรษฐกิจดิจิทัล และการรับมือกับความเสี่ยงใหม่ ๆ ในระบบการเงิน โดยเฉพาะการเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

สำหรับการประชุม ASEM FinMM ครั้งต่อไปจะจัดขึ้นในปี 2563 โดยคาดว่าประเทศสมาชิกฝ่ายเอเชียจะเป็นเจ้าภาพ

ภาพที่ 1 สมาชิกอาเซม

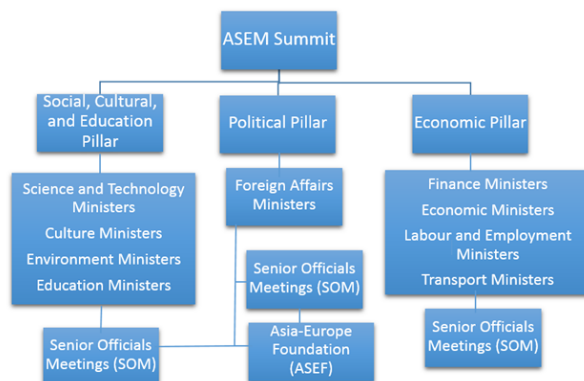
ที่มา: รวบรวมโดย สสร.

ภาพที่ 2 สัดส่วน GDP การค้า และจำนวนประชากร ASEM เมื่อเทียบกับโลก

ที่มา: ASEM InfoBoard รวบรวมโดย สสร.

ภาพที่ 3 โครงสร้างการประชุมอาเซม

ที่มา : รวบรวมโดย สสร.